

KITEEN KAUPUNKI

Ympäristölautakunta

31.5.2023 §36

Dnro 10/11.02.03.00/2023

PÄÄTÖS 1/2023

Maa-aineslain mukaisessa asiassa

Annettu tiedoksi julkisella kuulutuksella

2.6.2023

ASIA

Päätös [REDACTED] Kiviahon ja [REDACTED] Kiviahon maa-aineslain 4 §:n mukaisesta maa-ainesten ottamislupahakemuksesta.

HAKIJAT

Kiviaho [REDACTED], Kiviaho [REDACTED]
[REDACTED]

MAANOMISTAJAT

Kiviaho [REDACTED] ja Kiviaho [REDACTED]

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Maa-ainesten ottaminen.

Maa-aineksen ottoalue sijaitsee haja-asutusalueella Kiteen kaupungin Kontiolan kylässä Heikkilä-nimisellä tilalla RN:o 7:26, kiinteistötunnus [REDACTED]
[REDACTED].

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-aineslain 7 §:n mukaan luvan maa-ainesten ottamiseen myöntää kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Kiteen kaupungin hallintosäännön (19.12.2022) 2 luvun 2 §:n mukaan ympäristölautakunta toimii kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena sekä maa-aineslain tarkoittamana lupa- ja valvontaviranomaisena.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Suunniteltu maa-ainesten ottopaikka sijaitsee kiinteistöllä, jossa on aikaisemminkin ollut luvanvaraista maa-ainesten ottoa. Kiinteistöllä Heikkilä on ollut Kiteen kaupungin ympäristölautakunnan 27.1.2011 § 7 antama päätös maa-ainesten ottamisesta. Luvan voimassaoloaika on ollut 10 vuotta ja se on päättynyt 27.1.2021.

Suunniteltu ottoalue ei ole pohjavesialueella. Alueella ei ole voimassa olevaa yleis- tai asemakaavaa.

MAA-AINEKSEN OTTOTOIMINNAN KUVAUS

Alueen nykytilanne:

Maa-aineksen ottopaikka sijaitsee haja-asutusalueella noin 100 metrin etäisyydellä Kontiolantiestä. Alue on entistä soranottoaluetta, jossa on aikaisemmin ollut maa-aineksen ottolupa. Lupa päättyi vuonna 2021. Maalajina on pääasiassa hiekka. Lähimmät vesistöt sijaitsevat 500–550 metrin etäisyydellä ottopaikasta. Muu ympäröivä alue on maa- ja metsätalousaluetta.

Pohjaveden korkeusasemaa ei ole hakemuksessa selvitetty, alueella olevan pohjavesiputken havaintojen mukaan pohjaveden taso on alle +97.00.

Lähimmät naapuriasuinkiinteistöt sijaitsevat noin 300–550 metrin etäisyydellä ottoalueesta.

Ottotoiminnan kuvaus:

Aluetta käytetään soran ja hiekan ottamiseen teiden rakentamiseen ja kunnossapitoon sekä täyttöön ja ulkopuolisille myytäväksi. Lupaa haetaan 10 000 k-m³:n kokonaismäärälle ottamisajan ollessa 10 vuotta. Arvioitu vuosittainen otto on 1 000 k-m³. Ottamisalueen pinta-ala on noin 0,35 ha ja keskimääräinen ottamiskorkeus 8 metriä. Ottamissuunta on kohti lounasta.

Liikennöinti ottamisalueelle tapahtuu Kontiolantieltä. Ottoalue suojataan ottoaikana lippusiimoin. Öljytuotteita ei alueella säilytetä.

Ottamisalueelta poistetaan pintamaat, jotka varastoidaan ottamisalueen reunaan myöhäisempää käyttöä varten. Pintamaita arvioidaan syntyvän noin 150 k-m³. Muita kaivannaisjätteitä alueella ei synny.

Alueelle ei ole tarkoitusta sijoittaa kivenmurskaamaa.

Ottotoiminnan vaikutus ympäristöön:

Hakemuksen mukaan ottoalue on mäntyvaltaista taimikkoa, joka on jo alkanut maisemoitua ensin otetulta alueelta. Karttatarkastelun perusteella lähi-alueella ei ole luonnonsuojelualueita tai Natura-alueita.

Pohjaveden suojelutoimenpiteet:

Ottoalueen reunaan on asennettu pohjaveden tarkkailuputki. Alueella ei säilytetä koneita tai öljytuotteita.

Alueen jälkihoito:

Ottoalueen lopullinen maisemointi tehdään, kun alue on hyödynnetty suunnitelman osoittamaan kaivutasoon +100,0 saakka.

Toiminnan päätyttyä alue palautetaan esimerkiksi metsätalouskäyttöön. Ottorintaukset luiskataan maisemaan sopiviksi luiskiksi, esimerkiksi 1:3 kaltevuuteen. Pintamaat varastoidaan ottoalueen reunaan ja hyödynnetään alueen maisemoinnissa.

ASIAN KÄSITTELY

Maa-aineslain mukainen hakemus tuli vireille 19.1.2023. Hakemukseen on pyydetty täydennystä 17.2.2022 lähetetyllä kirjeellä. Täydennys on vastaanotettu 2.3.2023. Hakemukseen on pyydetty lisätietoja puhelimitse 24.5.2023.

Hakemuksen johdosta Kiteen kaupungin ympäristötoimi on kuullut naapuri-kiinteistöjen omistajia (10 kpl) kirjeellä. Lisäksi hakemuksen johdosta pyydettiin lausuntoa Pohjois-Karjalan ympäristöterveydeltä ja Pohjois-Savon ELY-keskukselta.

Hakemuksesta on tiedotettu kaupungin verkkosivuilla 13.3. - 21.4.2023 julkaistulla kuulutuksella.

Ottoalue on tarkastettu 23.5.2023.

Muistutukset:

Hakemukseen ei saapunut muistutuksia.

Lausunnot:

Pohjois-Savon ELY-keskus lausui 11.4.2023 päivätyssä lausunnossaan, ettei sillä ole huomautettavaa kiinteistöä 260-410-7-26 koskevaan maa-ainelupahakemukseen.

Pohjois-Karjalan ympäristöterveys lausui 24.4.2023 päivätyssä lausunnossaan seuraavaa: ” Maa-ainesten ottamisen mahdolliset terveys- tai viihtyvyyshaitat ympäristön asukkaille liittyvät yleensä toiminnasta aiheutuvaan pölyämiseen, meluun tai pohjaveden pilaantumisen vuoksi tapahtuvaan talousveden laadun muuttumiseen. Pöly- ja meluhaitat ovat yleensä pienemmät kuin esimerkiksi maa-ainesten murskaustoiminnan yhteydessä.

Maa-ainesten otto, käsittely, ja kuljetukset tulee tehdä niin, ettei toiminnasta aiheudu pölyhaittaa ympäristöön, tarvittaessa pölyämistä on estettävä esimerkiksi kastelemalla.

Toiminta on suunniteltava niin, että toiminnasta aiheutuva melutaso ei ylitä ympäristön asunnoissa STM:n asumisterveysasetuksen (545/2015) melutason ohjearvoja.

Polttoaineiden ja muiden nesteiden käsittely alueella ei saa aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista. Maa-ainesten ottaminen ja murskaus ei saa aiheuttaa aluetta ympäröivien yksityisten talousvesikaivojen veden laatuun käyttöä rajoittavia muutoksia.”

Hakijan kuuleminen:

Maa-ainesluvan hakija on saapuneiden lausuntojen johdosta antanut 16.5.2023 vastineensa sähköpostilla. Vastineessa hän kertoo, ettei alueella ole murskausta. Työkoneista kuuluu normaalia ääntä. Paikka on syrjäinen eikä naapureita ole lähellä. Normaalisti sora on maakostea eikä pölyä. Pohjaveden pinta on hänen mukaansa ainakin 3 metriä pohjan alapuolella. Poltto- ja voiteluaineita ei säilytetä alueella.

ASIAN RATKAISU

Kiteen kaupungin ympäristölautakunta myöntää Ilpo ja Jani Kiviaholle hake-
muksen ja alla esitettyjen lupamääräysten mukaisesti luvan maa-ainesten ot-
tamiseen.

Maa-ainesten ottamisessa on noudatettava seuraavia lupamääräyksiä

1. Sallittu maa-aineksen ottomäärä on 10 000 k-m³. Ottoalue on enintään ottamissuunnitelmassa esitetyn laajuinen.

Ennen toiminnan aloittamista maa-ainesten ottamisen toiminta-alueen rajat on merkittävä maastoon.
2. Ottoalueen reunat on merkittävä maastoon oton aikana lippusiimoin, aidalla tai selvin varoitustauluin. Ottoalueelle johtavalle tielle tulee asettaa selkeät varoitusmerkit maa-ainesten ottoalueesta.
3. Alueelle jo asennettua pohjavesiputkea voidaan käyttää pohjaveden korkeuden havainnointiin, mikäli se on siihen soveltuva. Mikäli korkeustarkkailua ei voida suorittaa, tulee hakijan asentaa alueelle uusi pohjaveden havaintoputki.
4. Pohjavesiputkesta on havainnoitava pohjaveden pinnan taso kaksi kertaa vuodessa. Tiedot korkeushavainnoista tulee toimittaa Kiteen ympäristölautakunnalle vuosittain tammikuun loppuun mennessä.
5. Ylimmän havaitun luonnollisen pohjaveden pinnan yläpuolelle on aina jätettävä vähintään kahden (2) metrin paksuinen suojaerros kaivamatonta maata.

Alin sallittu ottotaso on +100,0 mpy (N2000). Alimman ottotason tarkkailumiseksi on korko ja alin ottotaso merkittävä selvästi maastoon. Ottamistasoa on nostettava, jos havainnot pohjaveden pinnan korkeudesta sitä edellyttävät.
6. Alueelle ei saa läjittää tai levittää muualta tuotuja maa-aineksia lukuun ottamatta jälkihoitotoimenpiteiden yhteydessä tarvittavaa verhoilumateriaalia. Muualta tuotua verhoilumateriaalia ei saa varastoida alueella.
7. Alue on pidettävä siistissä kunnossa eikä sinne saa tuoda jätteitä. Jätteitä, ml. raivausjätteitä, ei saa käyttää alueen pohjan ja luiskien täyttöön.
8. Luvan haltijan on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä Kiteen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.
9. Teiden ja alueiden, joilla ajoneuvot liikkuvat sekä maa-ainesten varastokasojen haitallinen pölyäminen kuivana aikana on estettävä esimerkiksi kastelemalla. Pölynsidontaan ei saa käyttää pohjavedelle haitallisia aineita.
10. Toiminta on suunniteltava niin, että toiminnasta aiheutuva melutaso ei ylitä asunnoissa STM:n asumisterveysasetuksen (545/2015) melutason ohjearvoa päivällä keskiäänitaso (klo 7-22) 35 dB(A) ja yöllä keskiäänitaso (klo 22-7) 30 dB(A). Asetuksen ohjearvot täytyvät yleensä, mikäli valtioneuvoston päätöksen (993/92) mukaiset ulkomelulle annetut ohjearvot (55 dB ja 50 DB) eivät ylitä.
11. Kaivuualueella ei saa varastoida öljytuotteita. Kaivuualueen ulkopuolella öljytuotteita saa varastoida vain siellä käytettäviä koneita varten. Öljytuot-

teita sisältävät säiliöt on suojattava maahan kaukalon muotoon asennettavalla lujalla muovikalvolla mahdollisten valumiin pohjaveteen pääsyn estämiseksi. Säiliöiden on oltava kaksoisvaipallisia tai ne on varustettava tiiviillä säiliön tilavuutta vastaavalla katetulla suoja-altaalla. Säiliöissä on oltava ylitäytön- ja laponesto.

12. Koneiden ja laitteiden säilytyspaikat sekä tankkauspaikka on sijoitettava kaivuualueen ulkopuolelle ja suojattava maahan kaukalon muotoon asennettavalla lujalla muovikalvolla. Ottamisalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei saa tehdä laajamittaisia koneiden huoltotöitä. Alueella tulee olla käytettävissä imeytysmateriaalia öljyvuotojen varalta.
13. Ottaminen ja jälkihoito alueella on tehtävä vaiheittain ja välittömästi otto-toiminnan päätyttyä. Luiskat on tasattava hakemuksen mukaisesti luonnolliseen maanpinnan mukaiseen kaltevuuteen, vähintään 1:2 ja kuopan pohja tehtävä loivasti vaihtelevaksi rakennettavilla harjanteilla ja kumpareilla, ympäristön alkuperäisiä maaston muotoja jäljitellen.

Jälkihoidettavalle alueelle tulee muodostaa uusi kasvualusta levittämällä pohjatasolle ja luiskiin noin 15 cm:n kerros hiekkaa ja sen päälle noin 5 cm:n kerros humusta, joka sekoitetaan hiekkakerroksen pintaosaan. Tähän tarkoitukseen voidaan käyttää alueelta kuorittua pintamaata tai muualta tuotua tarkoitukseen sopivaa humusta. Alueen etelään, lounaaseen ja länteen suuntautuvan rinteiden yläosaan voidaan jättää 5–10 m leveä kaista ilman humusverhousta alkuperäisen harjukasvillisuuden palautumisen edistämiseksi.

Soranoton jälkeen alue on metsitettävä tai annettava luontaisesti metsittyä. Jälkihoitotyöt tulee olla tehtynä viimeistään vuoden kuluessa luvan päättymisestä.

14. Maa-ainesten oton päätyttyä ja jälkihoitotoimenpiteiden tultua suoritetuksi alueella luvan hakijan on pyydettävä loppukatselmusta. Vakuus palaute-taan, kun hyväksytyt loppukatselmuks on suoritettu.
15. Maa-ainestulvan haltijan tulee vuosittain tammikuun loppuun mennessä ilmoittaa otetun maa-ainestulvan laatu ja määrä NOTTO-rekisteriin tai Kiteen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.
16. Jos ottosuunnitelma on ristiriidassa lupamääräyksen kanssa, noudatetaan kyseistä lupamääräystä.

PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset:

Lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa maa-ainestulvain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus. Maa-ainestulvan ottamisesta ei saa seurata kauniin maisemankuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Yleisperustelut:

Kun otetaan huomioon ottopaikan ympäristöstä ja toiminnan laadusta ja laajuudesta saatu selvitys sekä edellä annetut lupamääräykset, ei ottamisesta aiheudu kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa. Hanke ei ole myöskään ristiriidassa luonnonsuojelulain säädösten kanssa.

Yksityiskohtaiset perustelut:

Määräyksellä 1 varmistetaan, että ottamisalue on selkeästi havaittavissa eikä toiminta laajene lupaa laajemmalle alueelle.

Määräys 2 annetaan liikennejärjestelyjen asianmukaisen hoitamisen varmistamiseksi maa-ainesten ottoalueelle ja on myös tarpeen työturvallisuuden ja yleisen turvallisuuden vuoksi.

Määräykset 3–5 on asetettu pohjaveden laadun ja määrän sekä ottotoiminnan suunnitelmallisen etenemisen turvaamiseksi. Ottotason selkeä merkintä helpottaa sekä valvontaa että itse ottotoimintaa.

Määräyksellä 6 suojellaan pohjavesiä pilaantumiselta. Muualta tuoduissa maa-aineksissa voi olla haitallisia aineita, jotka voivat varastoinnin aikana kulkeutua pohjaveteen. Mikäli alueelta kuoritut pintamaat eivät riitä kasvualustan muodostamiseen, voidaan tähän tarkoitukseen käyttää myös muualta tuotuja puhtaita aineksia.

Määräyksellä 7 ehkäistään roskaamista ja toiminnassa muodostuvista jätteistä aiheutuvaa haittaa.

Määräyksellä 8 muistutetaan maa-ainelain 16b §:n mukaisesta kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman arviointivelvollisuudesta.

Määräyksillä 9 ja 10 ehkäistään kohtuutonta haittaa ottopaikan läheiselle asutukselle.

Määräyksillä 11 ja 12 ehkäistään toiminnan aiheuttamaa riskiä maaperän ja pohjaveden pilaantumisesta.

Määräys 13 ottoalueen muotoilusta on tarpeen, jotta alue ottotoiminnan jälkeen sopii ympäröivään maisemaan ja alueella on turvallista liikkua. Maanoskerroksen palauttaminen nopeuttaa kasvillisuuden muodostumista, joka on erityisen tärkeää pohjaveden suojelun kannalta.

Määräyksellä 14 varmistetaan ottotoiminnan asianmukainen loppuun saattaminen.

Määräykset 15 ja 16 selventävät maa-ainesten oton valvontaan liittyviä järjestelyjä ja maa-ainesten ottajan velvollisuuksia. Ottotiedot voidaan toimittaa valtakunnallisen NOTTO-tietokannan kautta.

Lausunnon ja muistutuksen huomioiminen lupapäätöksessä

Pohjois-Karjalan ympäristöterveyden lausunnossa esittämät vaatimukset on otettu huomioon lupamääräyksissä 9-11.

VOIMASSAOLOAIKA

Tämä ottolupa on voimassa 10 vuotta luvan myöntämisestä.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-aineslaki 1, 1a, 3–7, 10–16, 19–21, 23, 23 a, 23 b §
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1–4, 6–9 §
Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013) 1–4 §
Kiteen kaupungin hallintosääntö 19.12.2022 2 luku 2 §
Kiteen kaupungin maa-ainestaksa (14.12.2022) 1–4 §

MAKSUT

Ottamissuunnitelman tarkastamisesta sekä naapurien kuulemisesta peritään ympäristölautakunnan 14.12.2022 hyväksymän ja 1.1.2023 voimaantulleen maa-ainesten ottamissuunnitelman tarkastamista ja ottamistoiminnan valvontaa koskevan taksan 2 §:n kohdan 1, 3 §:n ja 4 §:n mukaan yhteensä **725,00 euroa**. Lisäksi hakijan on suoritettava vuotuinen valvontamaksu kulloinkin voimassa olevan taksan suuruisena. Tämä palvelumaksu on arvonlisäverotonta.

VAKUUS

Vakuutta ei vaadita, koska kokonaisottomäärä ei ylitä 10 000 k-m³:ta.

PÄÄTÖKSEN TIEDOKSIANTAMINEN

Päätös

Hakija

Jäljennös päätöksestä

Pohjois-Karjalan ELY-keskus

Pohjois-Savon ELY-keskus

Pohjois-Karjalan ympäristöterveys

Ilmoitus päätöksestä

Kukaan ei ole kirjallisesti pyytänyt päätöstä tiedokseen

Julkinen kuulutus

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella yleisessä tietoverkossa
2.6.2023

MUUTOKSENHAKU JA VALITUSOSOITUS

Tähän ympäristölautakunnan päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Lisäksi valitusoikeus on alueellisella ELY-keskuksella. Kunnan jäsen saa hakea muutosta myös sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä tai päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen ja valitusaika:

Itä-Suomen hallinto-oikeus
Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio
Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, 70110 Kuopio
Sähköpostiosoite: ita-suomi.hao@oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 42501
Puhelinnumero: 029 56 42500

Kirjaamon aukioloaika: arkisin 8.00–16.15

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valituskirja:

Valituskirjassa on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen,
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta,
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valitusasiakirjojen toimittaminen:

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.